

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 361
din 19.07.2023

Dosar nr.: 966/2022

Petiția nr.: 9008/26.11.2022

Petent:

Reclamat: Keops Casino Vâlcea

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin interzicerea accesului în incinta sălii de jocuri

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul sau domiciliul procesual ales al petentului

1.

Numele, sediul sau domiciliul procesual ales al părții reclamate

2. Societatea Keops Casino Vâlcea prin reprezentant legal cu sediul în mun. Râmnicu Vâlcea, str. Luceafărului nr.1, bl. A22, parter, județul Vâlcea

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților prin adresele nr. 9787/27.12.20221 și nr. 9008/27.12.2021, procedură care s-a desfășurat ținând cont de contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, sub garanția respectării dreptului la apărare și cu solicitarea **acordului părților din dosar ca soluționarea să se facă în lipsă.**

4. Citațiile au fost primite sub semnătură în data de 30.12.2021, conform AR semnat (filele 7 și 9 din dosar), dar părțile nu au răspuns solicitărilor CNCD.

5. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentul

6. Petentul susține că, în data de 25.11.2021, a intrat în sala de jocuri a societății reclamate, unde a fost întâmpinat de un afiș pe care scria: "Ne rezervăm dreptul de a ne selecta clientela". Ulterior, angajata societății a venit la el și i-a comunicat că nu poate intra în locația lor.

7. Petentul precizează că a solicitat o explicație din partea angajatei pentru refuzul accesului său, iar răspunsul primit de acesta a fost: "așa, fără nicio explicație"

8. Față de cele relatate, petentul susține că s-a simțit jignit, umilit, având în vedere că în jurul său mai erau clienți care au asistat la incidentul relatat.

De asemenea, petentul subliniază că, prin acest refuz, i-au fost încălcate drepturi, fiindu-i lezată și demnitatea.

9. Petentul a primit citația CNCD nr. 9787/27.12.2023 (fila 7 la dosar), dar nu a mai răspuns solicitării CNCD.

Sușinerile reclamatului

10. Partea reclamată nu a răspuns citației transmise de CNCD și primite de acesta în data de 30.12.2021. (fila 9 din dosar)

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

11. Prevederile legislative și jurisprudența relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- **art. 11, alin. (1) din Ordinul Președintelui CNCD nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor**, publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, petiția privind acte sau fapte de discriminare trebuie să cuprindă:

„a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției;

b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;

c) obiectul petiției;

d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția;

e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere;

f) semnătura.”

- **art. 72** Petentul, respectiv persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.

Aplicarea principiilor la speță

12. **O.G. nr. 137/2000 R, la art. 2 alin. 1** prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

13. Astfel, în analiza constatării unei fapte de discriminare se urmăresc următoarele elemente:

o diferențiere

- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept
- analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000: „exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”). Totodată, trebuie analizată și situația în care se omite tratarea în mod diferit situații diferite, necomparabile.
- Raportul de cauzalitate între criteriul și faptele sesizate, al accesului la serviciile publice

14. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamantului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

15. Criteriile enumerate de O.G. nr. 137/2000 sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (Clift împotriva Regatului Unit, 13 iulie 2010, §62).

16. Raportat la prezenta speță, elementele faptei de discriminare, astfel precum au fost evidențiate mai sus, potrivit art. 20 alin. (6) din Ordonanță, trebuiesc dovedite, cu un minim de probatoriu, astfel încât să se poată crea o prezumție simplă de discriminare, de către petentă. Ulterior, după ce petentul probează faptele, intervine principiul răsturnării sarcinii probei potrivit căruia partea reclamată are obligația de a dovedi că faptele nu au fost săvârșite sau că acestea nu sunt fapte de discriminare (*Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi ca faptele nu constituie discriminare. În fata Colegiului director se poate invoca orice mijloc de proba, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice*), precum și art.72 din procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor (*Petenta, respectiv persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.*)

17. Colegiul reține că obiectul petiției se plasează în domeniul restrângerii accesului în locuri publice.

23. Raportat la petiție și documentele anexate, Colegiul director reține că petentul reclamă refuzul accesului său în sala de jocuri, ce era proprietatea reclamatei. Față de susținerea sa, petentul nu depus niciun fel de probe, cu toate ca la dosar există confirmarea primirii citației (fila 7 din dosar).

24. Potrivit art. 20 alin. 6, teza finală din O.G. nr. 137/2000 republicată “*Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine*

sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice”.

25. În speță, Colegiul director constată că nici la data sesizării, nici ulterior - până la primul termen de citare, nu s-au depus mijloace probatorii (martori, declarații sau alte probe), astfel încât să putem reține o faptă concretă și reală de discriminare.

Simpla susținere a faptului că reclamata a avut un comportament discriminatoriu asupra petentului, doar pentru că acestuia i s-a refuzat accesul în incinta sălii de jocuri, nu îndeplinește condițiile cerute de lege pentru a prezuma existența unei fapte de discriminare. Astfel, Colegiul director reține faptul că petentul depune o petiție prin care **doar** susține o anumită faptă discriminatorie săvârșită de către reclamată la adresa sa, însă fără a proba aspectele relatate.

25. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director nu poate reține din ansamblul situației de fapt și a înscrisurilor aflate la dosar, probe care pot conduce la constatarea unei fapte ce intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată - lipsă probe;
2. Câte o copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN - Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RADU-COSMIN SĂVULESCU – Membru

Data redactării: 20.07.2023

Redactat și motivat de C.J. și C.C.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.